

Interpellation om biblioteksservicen i kommunen

På sitt möte i april beslutade kulturnämnden, med reservationer från Alliansen och SD, att stänga folkbiblioteket i Vänge från 2024.

Gällande biblioteksplan för kommunen antogs för perioden 2018-2020 och har sedan förlängts till och med 2023. En ny biblioteksplan ska alltså beslutas under året och det är viktigt vilken inriktning som ges för att tillförsäkra våra medborgare en god biblioteksservice i hela kommunen.

Jag tog för fyra år sedan upp frågan om samarbetet mellan folkbiblioteken och skolorna (interpellation i kommunfullmäktige 25/2 2019) som då hade havererat.

När man läser underlagen inför beslutet att lägga ner biblioteket i Vänge finns många och långa beskrivningar av hur Uppsalas biblioteksverksamhet ser ut jämfört med andra kommuner, och specifikt R9-kommunerna. Vi har generellt färre bibliotek, men fler utlån och alltså en större efterfrågan på biblioteksservice än andra kommuner. Däremot saknas jämförande besöksstatistik mellan de enskilda biblioteken i kommunen och vad de betyder för lokalmiljön på de olika orterna. Det finns sex bibliotek utanför Uppsala, varav tre (Vattholma, Bälinge och Björklinge) infört så kallat "meröppet" som innebär att låntagare kan låna böcker enligt självbetjäning på obemannade bibliotek. Storvreta är ett medelstort bibliotek, medan Almunge och Vänge har öppet bara ett fåtal timmar varje vecka.

På landsbygden kompletteras biblioteksverksamheten med biblioteksbussar som också betjänar förskolor och mindre skolor.

Kristdemokraternas uppfattning är att det är viktigt att tillförsäkra medborgarna utanför Uppsala en god service, och biblioteken är ett exempel på service som är viktig på mindre orter. Verksamheten innebär en samlingspunkt, och har blivit särskilt uppskattad på de orter som erbjuder meröppet.

Samarbetet med skolor är ett viktigt sätt att hålla en biblioteksverksamhet levande eftersom det finns uppenbara samordningsvinster i form av lokaler och bemanning. Vi ser hur skolorna är avgörande för många orter – inte bara i form av att barn och ungdomar ska kunna ha nära till sin skola – utan också för all annan service som skolorna erbjuder. Nära skolan finns ofta en idrottshall och kanske fotbollsplan, anläggningar som hyrs ut till

föreningsliv och enskilda och kan på så sätt användas kvällar och helger. Skolornas aula / matsal och liknande kan på motsvarande sätt hyras ut för sammankomster, och på senare tid har det även införts möjlighet för seniorluncher i samband med bespisning av skolbarnen. Det vore naturligt att även biblioteken kunde tillgängliggöras för allmänheten, men under socialdemokraternas styre har man motarbetat detta. Jag skulle därför vilja få en uppföljning på de frågor jag ställde för fyra år sedan – om situationen med bristande samarbete mellan kulturförvaltningen och utbildningsförvaltningen kvarstår.

Det som bekymrar mig är att i de underlag som gav upphov till beslutet om nedläggning i Vänge saknas det så uppenbart genomgångar av alternativa handlingsmöjligheter framöver. Det finns visserligen beskrivet vilka besparingar som har gjorts de senaste åren (programverksamhet, öppethållande, stängning av Gränbybiblioteket med mera). Dessutom väljer vänstermajoriteten att de alternativa förslag till nedläggningen i just Vänge (söndagsstängt på Uppsala stadsbibliotek och längre semesteruppehåll på bokbussarna).

Alternativ som kan finnas är att se över hyrda lokalytor, alternativ lokalisering, mer nedskärning av programverksamhet, möjlighet till samordning med andra verksamheter (såsom skolor), samverkan med näringsliv och butiker, med mera. I många andra kommuner är det en självklarhet att samordna skol- och folkbibliotek, så tycks inte vara fallet i Uppsala där man får intrycket att kulturnämndens majoritet anser att alla skolor ska sköta och finansiera sina egna bibliotek.

Med anledning av beslutet att stänga biblioteket i Vänge vill jag ställa följande frågor till Kulturnämndens ordförande, kommunalrådet Linda Eskilsson (S):

- Vilka skolor (både fristående och kommunala) har bibliotek Uppsala avtal med att folkbiblioteken kan ge service till i form av att tjänstgöra som skolbibliotek, och vad ger detta för intäkter till biblioteken?
- Skulle man på någon ytterligare ort kunna ge folkbiblioteksservice genom samarbete med befintliga skolbibliotek?
- Varför undersöks inte exempelvis alternativa lokaler, minskade lokalytor, mindre programverksamhet och andra åtgärder för att ge en bibehållen eller bättre service på landsbygden?
- Varför införs inte meröppet på fler ställen (såsom Almunge och Vänge)?
- Anser du att biblioteksverksamheten är en kärnverksamhet inom kulturnämndens ansvarsområde som bör prioriteras, eller finns det andra verksamheter som är viktigare?

Jonas Segersam (KD), kommunalråd